

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Державного податкового університету

Дмитро СЕРЕБРЯНСЬКИЙ

2025 р.

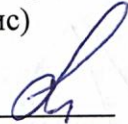
ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
при вступі на навчання для здобуття третього (освітньо-наукового)
рівня
вищої освіти
на основі ступення магістра (ОКР спеціаліста)
галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»
освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та
страхування»

Ірпінь – 2025

Розробники:

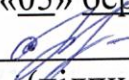
 Гордей О.Д., д.е.н., проф., завідувач кафедри публічних
фінансів _____
(підпис) (П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада)

 Онишко С.В., д.е.н., проф., професор кафедри фінансових
ринків та технологій _____
(підпис) (П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада)

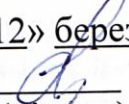
 Береславська О.І., д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансових
ринків та технологій _____
(підпис) (П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада)

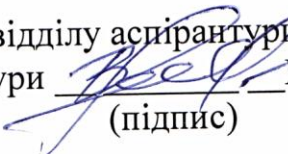
Гарант: Давиденко Н.М., д.е.н., професор, декан ФФЦТ _____
(підпис) (П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада)

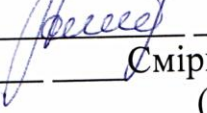
Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри публічних фінансів

протокол № 18 від «05» березня 2025р.
Завідувач кафедри Гордей О.Д._
(підпис) (П.І.Б.)

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри фінансових ринків та технологій

протокол № 16 від «12» березня 2025р.
Завідувач кафедри Береславська О.І._
(підпис) (П.І.Б.)

Завідувач відділу аспірантури,
докторантури Караваєв В.С._
(підпис) (П.І.Б.)

Проректор з наукової роботи _____
(підпис) Смірнова О.М._
(П.І.Б.)

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	5
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	16
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	17

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма додаткового вступного випробування на третій (освітньонауковий) рівень вищої освіти (доктор філософії) галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» розроблена на основі чинної освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» підготовки доктора філософії.

Програма додаткового іспиту включає питання з наступних дисциплін:

- «Фінанси»;
- «Банківська система»;
- «Страхування»;
- «Фондовий ринок».

Метою додаткового іспиту є відбір до навчання в аспірантурі осіб, які продемонстрували найвищий рівень засвоєння фундаментальних та прикладних знань та вмінь, отриманих в результаті вивчення циклу дисциплін, передбачених освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» і «спеціаліст» різних спеціальностей.

Головним завданням проведення додаткового вступного випробування (додаткового вступного випробування, вступного іспиту) є виявлення необхідних компетентностей для успішного проведення досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; розширення наукового світогляду; оволодіння знаннями, необхідними для проведення досліджень; розширення загального кругозору (філософського, психологопедагогічного, методологічного тощо); розвиток інноваційного мислення, творчих (креативних) здібностей, здатності здійснювати самостійне оригінальне дослідження, здатності до самомотивації та самооцінювання; оволодіння досвідом творчої пошукової інформації; оперування інформацією зі спеціальності, генерування нових ідей, знаходження оптимальних шляхів вирішення проблем наукового характеру та прогнозування наслідків; удосконалення інтелектуальних і пізнавальних здібностей.

Програма додаткового вступного випробування (додаткового вступного випробування, вступного іспиту) складається з пояснювальної записки, змісту додаткових вступних випробувань з навчальних дисциплін, критеріїв оцінювання результатів додаткового вступного випробування, списку рекомендованих джерел.

Додаткове вступне випробування проводиться у письмовій формі. Кількість тестових завдань у білеті – 50. Структура тестового завдання: тест закритого типу, 4 варіанти відповіді з однією правильною.

ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

МОДУЛЬ 1. ФІНАНСИ

1.1. Фінанси, їх сутність та роль в ринковій економіці

Фінанси як специфічна сфера суспільних відносин. Специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Макро- і мікрорівень фінансів. Національні та міжнародні фінанси.

Роль фінансів у розподілі і перерозподілі вартості національного продукту, оптимальному розміщенні фінансових ресурсів, оптимізації співвідношення між індивідуальним і суспільним споживанням у трансформації доходів у заощадження, а заощаджень у інвестиції. Фінансове забезпечення відтворювального процесу.

Поняття фінансової системи та теоретичні основи її побудови. Державне регулювання фінансових відносин. Фінансова політика як складова економічної політики держави. Завдання та принципи фінансової політики. Фінансова стратегія і тактика. Макрофінансова стабілізація та стимулювання економічного зростання.

Фінансовий контроль. Зміст фінансового контролю, його призначення. Види, форми і методи фінансового контролю. Фінансовий моніторинг. Суб'єкти фінансового контролю в Україні, їх функції.

1.2. Державні фінанси

Поняття державних (публічних) фінансів. Склад і структура державних фінансів. Державний бюджет, фонди цільового призначення, державний кредит, фінанси державних підприємств.

Державні доходи і державні видатки. Джерела формування державних доходів, фактори їх зростання. Податки як головний (основне джерело доходів держави) дохід держави. Бюджет як основний фінансовий план держави. Склад структура і динаміка дохідної та видаткової частини бюджету держави. Бюджетний устрій та побудова бюджетної системи. Необхідність створення і призначення державних цільових фондів, принципи їх організації та види.

Економічна суть державного кредиту. Види державного кредиту. Позики міжнародних фінансових організацій. Державний борг та його структура. Управління державним боргом і його обслуговування.

Місцеві фінанси, їх склад. Фінансові ресурси місцевих органів влади та місцевого самоврядування. Місцеві бюджети. Соціальна направленість видаткової частини місцевих бюджетів.

1.3. Бюджет. Бюджетна система

Бюджетний процес та бюджетний регламент. Правова регламентація процесу формування бюджету. Склад та структура неподаткових надходжень та доходів від операцій з капіталом до Зведеного бюджету України. Форми

взаємовідносин між бюджетами різних рівнів. Зовнішні джерела формування доходів бюджету.

Склад та структура видатків Державного бюджету України. Економічна сутність бюджетного дефіциту та причини його виникнення. Джерела фінансування дефіциту бюджету та їх класифікація.

Зміст міжбюджетних відносин та особливості їх організації. Концепції бюджетного унітаризму та бюджетного федералізму. Бюджетне регулювання, його цілі та методи. Фінансове вирівнювання: сутність та методи регулювання.

Соціальні видатки бюджету: склад, структура та причини зростання. Видатки бюджету на соціальний захист і соціальне забезпечення. Видатки бюджету на освіту: форми та методи фінансування. Видатки бюджету на охорону здоров'я: структура та форми фінансування. Видатки бюджету на духовний та фізичний розвиток.

Напрями витрачання та форми фінансування бюджетних видатків на економічну діяльність держави. Структура видатків на національну оборону та їх класифікація. Видатки бюджету на громадський порядок, безпеку та судову владу.

1.4. Бюджетний менеджмент

Сутність та складові бюджетного менеджменту. Поточний бюджет і бюджет розвитку: сутність і призначення. Сутність кошторисного фінансування.

Міністерство фінансів України: завдання та функції. Державна казначейська служба України: призначення та структура. Функції органів Державної казначейської служби України.

Бюджетне планування: сутність та призначення. Стратегічні й тактичні завдання процесу бюджетного планування. Методи бюджетного планування. Особливості формування Державного бюджету України за програмно-цільовим методом.

Основи функції органів державного фінансового контролю у процесі бюджетного планування. Види ревізій та їх характеристика. Сутність бюджетного контролю та його завдання.

Структура та функції Міністерства фінансів України. Основні завдання та функції органів Державної аудиторської служби України. Основні завдання Рахункової палати. Склад і структура Рахункової палати. Структура та головні завдання Державної податкової служби України.

1.5. Податки і податкова система

Сутність податків, їх функції та роль. Податки та інші форми платежів до бюджету – плата, внески і відрахування, збори. Елементи системи оподаткування. Види податкових ставок та методи їх побудови. Податковий кредит, податкова знижка, податкове зобов'язання. Класифікація податків.

Податкова система, її структура. Податкова політика України в сучасних умовах. Необхідність реформування податкової системи.

Сутність податку на додану вартість (ПДВ), його зародження, розвиток і роль у формуванні доходів Державного бюджету України. Порядок обчислення і сплати ПДВ. Акцизний податок в Україні як форма специфічних акцизів, його недоліки і переваги, порядок обчислення і сплати. Перелік підакцизних товарів в Україні.

Мито в Україні. Митна політика та її цілі. Платники мита і об'єкт оподаткування. Порядок визначення митної вартості. Види процентних ставок мита: преференційні, пільгові, повні. Структура та головні завдання Державної митної служби України.

Податок на доходи фізичних осіб як форма індивідуального оподаткування, його бюджетоутворююче значення.

Рентні платежі. Місцеві податки і збори в Україні. Повноваження місцевих органів влади щодо встановлення ставок місцевих податків і зборів. Податок на майно та його складові. Єдиний податок. Групи платників єдиного податку та ставки.

Сутність і складові податкового менеджменту. Податковий борг (недоїмка). Оскарження дій податкових органів. Податкова амністія.

1.6. Фінансовий ринок

Фінансовий ринок, його функції і роль. Сегменти фінансового ринку. Ринок грошей та ринок капіталів. Ринок цінних паперів та кредитний ринок. Ринок похідних та структурованих фінансових інструментів. Валютний ринок. Суб'єкти фінансового ринку. Місце і роль держави на фінансовому ринку.

Фінансові інструменти та їх види. Цінні папери як вид фінансових інструментів, їх економічна та правова природа. Фінансові інновації.

Особливість ринку грошей як ринку короткострокових високоліквідних фінансових активів. Функції грошового ринку. Ціноутворення на фінансовому ринку. Фундаментальний і технічний аналіз, їх методи та значення для вивчення ринку і прийняття рішень.

Сутність, призначення і роль ринку фінансових послуг. Види і роль фінансових посередників, їх класифікація. Допоміжні фінансові корпорації. Державне регулювання ринку фінансових послуг: види та форми. Органи регулювання та нагляду на ринку фінансових послуг. Саморегулювні організації та об'єднання професійних учасників.

1.7. Корпоративні фінанси

Сутність корпоративних фінансів та принципи їх організації. Сутність і значення грошових розрахунків у діяльності підприємств. Форми безготівкових розрахунків та їх використання в діяльності підприємств. Готівкові грошові розрахунки на підприємстві, їх організація та сфера застосування. Розрахунково-платіжна дисципліна, її зміст і значення.

Фінансові ресурси підприємств, їх сутність та призначення. Економічна сутність капіталу акціонерного товариства. Структура капіталу акціонерного

товариства. Власний капітал і його формування. Статутний капітал. Пайовий капітал. Додатковий капітал. Резервний капітал.

Активи підприємства, їх склад і структура, оцінка. Зміст управління необоротними активами. Управління виробничими запасами. Грошові надходження підприємств. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства. Рентабельність, її сутність, методи обчислення і показники. Дивідендна політика акціонерного товариства.

Сутність і види інвестицій підприємств. Формування інвестиційної політики підприємств. Управління джерелами фінансування капітальних вкладень. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємств. Управління фінансовими інвестиціями.

Економічна сутність фінансових ризиків в діяльності підприємств. Способи уникнення та нейтралізації фінансових ризиків в фінансовій діяльності підприємств. Страхування ризиків.

Характеристика фінансової звітності підприємства. Система показників оцінки фінансового стану підприємства. Зміст та завдання антикризового фінансового управління підприємством. Управління внутрішніми джерелами фінансування та залученням зовнішніх фінансових джерел.

1.8. Фінанси домогосподарств

Особливості фінансів домогосподарств і сфера їх функціонування. Джерела і форми доходів домогосподарств. Грошові та натуральні доходи. Фінансова поведінка домогосподарств. Фінансова грамотність населення. Бюджет домогосподарств. Заробітна плата та її роль у формуванні доходів бюджету домогосподарств. Вплив держави на формування доходів бюджету домогосподарств.

Споживчі настрої домогосподарств. Гранична схильність до споживання. Гранична схильність до заощаджень. Домогосподарства на фінансовому ринку.

Фінансові рішення домогосподарств щодо розміщення доходів. Обов'язкові платежі домогосподарств: податки і відрахування до державних соціальних фондів, комунальні та інші щомісячні платежі. Грошові заощадження.

Інвестиційна діяльність та формування інвестиційного портфелю домогосподарств. Капітальні інвестиції у нерухоме майно, основний капітал, нематеріальні активи. Фінансові інвестиції у цінні папери, корпоративні права, депозити, банківські метали.

1.9. Міжнародні фінанси

Міжнародні фінанси, їх сутність, значення і роль в сучасній економіці. Регулювання міжнародних фінансових відносин.

Світові фінансові ринки і міжнародні фінансові потоки. Фінансові ризики на міжнародних фінансових ринках. Міжнародна валютна система. Міжнародні розрахунки, їх балансування в національних платіжних балансах. Особливості платіжного балансу і його регулювання в Україні. Фінансові центри. Офшорні зони, їх особливості.

Фінанси ЄС – сучасна форма наддержавних фінансових відносин. Бюджет ЄС, його призначення і особливості. Організація бюджетного процесу. Єдина аграрна політика. Регіональна політика ЄС. Фінансування програм подолання міжрегіональних диспропорцій розвитку. Соціальна політика ЄС. Регулювання ринку капіталу в ЄС.

Співпраця України з Європейським Союзом та його фінансовими інституціями. Питання платоспроможності України. Проблеми ефективності та цільового використання фінансових ресурсів, залучених від міжнародних фінансових інститутів.

1.10. Фінансова безпека

Фінансова безпека. Внутрішні та зовнішні загрози фінансовій безпеці держави.

Бюджетна безпека держави. Вплив заборгованості держави на її економічну безпеку. Основні напрями підвищення рівня боргової безпеки держави. Обсяг внутрішніх і зовнішніх запозичень. Фінансова спроможність держави з обслуговування державного боргу. Дефолт.

Золотовалютні резерви як складова фінансової безпеки держави. Стійкість національної валюти, її курс і конвертованість. Нагромадження необхідного обсягу золотовалютних резервів.

Фінансовий стан реального сектору економіки і фінансова безпека держави. Конкурентоспроможність вітчизняних товарів як складова фінансової безпеки. Митний захист національного товаровиробника.

МОДУЛЬ 2. БАНКІВСЬКА СПРАВА

2.1. Гроші, їх сутність та роль в ринковій економіці

Гроші як форма реалізації суспільних відносин. Форми грошей та їх еволюція. Цінність грошей. Різновиди сучасних кредитних грошей. Електронні гроші. Криптовалюта.

Грошове середовище як фактор впливу на матеріальні інтереси та виробничу активність економічних суб'єктів. Гроші як інструмент регулювання економіки. Еволюція ролі грошей в економіці України.

Грошові потоки та їх балансування. Грошовий оборот. Безготівковий та готівковий грошовий оборот, їх співвідношення та механізм регулювання. Маса грошей, що обслуговує грошовий оборот. Грошова база та її структура. Грошові агрегати. Сутність та структура грошової системи, її призначення та місце в економічній системі країни. Елементи грошової системи. Основні типи грошових систем, їх еволюція.

Сутність інфляції. Види та причини інфляції. Економічні наслідки інфляції. Державне регулювання інфляції. Антиінфляційна політика. Дефляційна політика. Грошові реформи. Теорії грошей. Сутність валюти та її конвертованість. Валютний ринок та його роль в економіці. Валютний курс: його сутність та призначення. Види валютних курсів. Економічні чинники, які визначають валютний курс. Регулятивні інструменти впливу на валютний курс.

Поняття валютної системи та її структура. Валютна політика та механізми її реалізації. Інструменти валютного регулювання.

2.2. Кредит, його сутність та роль в ринковій економіці

Сутність та структура кредиту. Кредитори та позичальники. Функції кредиту. Принципи кредитування. Форми та види кредиту. Характеристика окремих видів кредиту: комерційного, споживчого, державного, міжнародного, банківського.

Позичковий процент: сутність, види, економічні межі та фактори зміни ставки процента. Теорія вибору портфеля активів. Ризикова та строкова структура процентних ставок. Банківський кредит та його види. Механізм банківського кредитування. Форми забезпечення та страхування банківських кредитів. Споживче кредитування.

Інвестиційне кредитування: сутність, мета та економічна природа. Методи зниження ризиків при інвестиційному кредитуванні. Іпотечне кредитування: зміст, структура та основні компоненти механізму. Іпотечні інструменти.

Роль кредиту у ринковій економіці: вплив кредиту на розширення виробництва, розвиток банківської системи, зовнішньоекономічної діяльності. експансія та її роль у економічному зростанні. Монетарна рестрикція та її значення для стримування інфляційних процесів. Соціальна роль кредиту.

Кредитний ризик і методи управління ним. Засоби захисту від кредитного ризику.

2.3. Банки і банківська діяльність

Банківська система: сутність, принципи побудови та функції.

Загальна характеристика банківських операцій. Пасивні банківські операції. Структура банківських ресурсів. Капітал і фонди банку. Депозити та їх основні види. Активні операції банків. Кредитні операції. Інвестиційні операції та їх види. Інвестиційний портфель та інвестиційна політика банку. Розрахункові операції. Касові операції. Валютні операції. Консультаційні та інші послуги.

Поняття ліквідності та платоспроможності банку. Формування резервів для покриття можливих втрат банку від активних операцій.

Сутність і функції центрального банку. Основні типи грошово-кредитної політики. Інструменти грошово-кредитної політики. Грошово-кредитна

політика в системі державного регулювання економіки. Грошово-кредитна політика НБУ.

Державна реєстрація банків. Ліцензування банківської діяльності. Економічні нормативи, що регламентують діяльність банків. Гарантування банківських депозитів.

МОДУЛЬ 3. СТРАХУВАННЯ

3.1. Страхування, його сутність та роль в економіці

Необхідність страхового захисту. Форми організації фондів страхового захисту. Виникнення та етапи розвитку страхування. Сутність і функції страхування. Принципи страхування.

Поняття та ознаки класифікації страхування. Класифікація за об'єктами страхування. Галузі страхування: майнове страхування, страхування відповідальності, особисте страхування. Види страхування. Класифікація за родом небезпеки. Класифікація за формами проведення: обов'язкове і добровільне страхування. Класифікація за статусом страхувальника. Класифікація за спеціалізацією страховика.

Поняття ризику в страхуванні: його види. Рівень і частота ризику та розмір шкоди. Управління ризиком. Роль ризик-менеджменту. Активне й пасивне запобігання ризику. Специфіка ризиків у страхуванні майна, відповідальності, в особистому страхуванні. Оцінка страхового ризику. Критерії визначення ціни страхування. Структура та основи розрахунку страхових тарифів.

3.2. Страховий ринок

Поняття страхового ринку. Суб'єкти страхового ринку. Порядок створення, функціонування та ліквідації страхових компаній. Спеціалізація страховиків. Управління страховими компаніями. Страхові та їх функції. Страхові послуги. Канали реалізації страхових послуг. Державне регулювання страхової діяльності.

Особисте страхування. Змішане страхування життя. Довічне страхування. Страхування пенсій в контексті здійснюваної в країні пенсійної реформи. Обов'язкові види страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Добровільне індивідуальне і колективне страхування від нещасних випадків. Медичне страхування: форми й умови його проведення. Страхування майна юридичних осіб Особливості страхування врожаю сільськогосподарських культур та тварин. Страхування технічних ризиків. Страхування транспортних засобів та вантажів. Особливості страхування будівель, тварин та домашнього майна громадян. Страхування відповідальності товаровиробника за якість продукції. Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів. Страхування відповідальності за неповернення кредитів. Страхування професійної відповідальності.

Необхідність, сутність і методи перестраховування. Форми проведення перестраховувальних операцій. Співстраховування і механізм його застосування.

Сутність і завдання маркетингу в страхуванні. Служба маркетингу. Інформаційне забезпечення маркетингових досліджень. Страхові договори, порядок їх підготовки й укладання. Права й обов'язки сторін. Вирішення суперечок.

3.3. Страхова діяльність

Склад доходів страховика. Доходи від страхової діяльності. Зароблені страхові премії, порядок їх визначення. Доходи від інвестування тимчасово вільних коштів. Витрати страховика: їх склад і економічний зміст. Собівартість страхової послуги. Виплата страхових сум і страхового відшкодування. Витрати на ведення страхової справи. Формування прибутку страховика. Визначення прибутку від страхової діяльності. Прибуток від інвестиційної діяльності. Розподіл прибутку.

Поняття та значення посилення надійності страховика. Формування збалансованого страхового портфеля. Відбір страхових ризиків. Тарифна політика. Фінансові методи забезпечення надійності страхових компаній. Платоспроможність страховика, умови її забезпечення. Власні кошти страховика. Технічні резерви, їх склад. Показники платоспроможності. Фактичний і нормативний запас платоспроможності страховика, порядок обчислення цих показників.

Інвестиційна діяльність страхової компанії. Інвестиційна політика та стратегія. Принципи розміщення технічних і математичних резервів. Напрями вкладень страхових резервів. Оцінка ефективності страхових інвестицій.

МОДУЛЬ 4. ФОНДОВИЙ РИНОК

4.1. Роль та функції фондового ринку в економічних процесах

Загальносистемні характеристики фондового ринку. Ретроспектива формування концепту впливу фондового ринку на економічне зростання.

Функції фондового ринку у сучасній економічній системі.

Класифікація фондових ринків. Первинний та вторинний ринки. Електронні біржі.

Асиметричність ринкової інформації та проблеми стимулювання. Моральні ризики. Проблема «принципал-агент».

Закони термодинаміки та турбулентність на фондовому ринку. Волатильність фінансових інструментів.

Сучасний стан світового фондового ринку та біржової діяльності. Основні тенденції та напрямки їх розвитку. Становлення та розвиток фондового ринку в Україні.

4.2. Цінні папери та їх класифікація

Цінні папери та їх класифікаційні ознаки. Групи цінних паперів. Цінні папери іноземних емітентів. Депозитарні розписки. Ринок єврооблігацій.

Загальна характеристика та види пайових цінних паперів. Сутність, види та механізм розміщення акцій. Цінні папери інститутів спільного інвестування та сертифікати фондів операцій з нерухомістю. Визначення вартості та дохідності пайових цінних паперів.

Загальна характеристика та види боргових цінних паперів. Рейтингове оцінювання боргових цінних паперів.

Визначення вартості та дохідності облігацій. Визначення вартості та дохідності ощадних (депозитних) сертифікатів і векселів.

Іпотечні цінні папери. Основні характеристики іпотечних облігацій і заставних.

Загальна характеристика деривативних цінних паперів. Ф'ючерсні контракти та індексні стратегії. Технології угод з опціонними контрактами.

4.3. Суб'єкти фондового ринку

Інвестори та їх стратегії на фондовому ринку. Інституційні, корпоративні та індивідуальні інвестори.

Емітенти та цінні папери, що вони випускають. Первинна та вторинна емісія. Андеррайтинг.

Професійна діяльність на фондовому ринку та її специфіка. Діяльність з торгівлі фінансовими інструментами.

Діяльність з організації торгівлі фінансовими інструментами (біржова діяльність). Фондова біржа. Види біржових угод. Організація торгівлі цінними паперами. Поняття лістингу та делістингу. Фондові індекси та їх значення.

Клірингова діяльність та кліринговий механізм. Депозитарна діяльність. Специфіка діяльності зберігачів.

Діяльність з управління активами інституційних інвесторів. Інвестиційна декларація та схеми розміщення активів. Діяльність з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю.

Діяльність з адміністрування недержавних пенсійних фондів. Види недержавних пенсійних фондів. Розміщення активів у системі недержавного пенсійного забезпечення.

4.4. Регулювання та ціноутворення на фондовому ринку

Рівні та форми регулювання суб'єктів фондового ринку.

Державне регулювання та нагляд у сфері діяльності організаторів торгівлі та суб'єктів фондового ринку.

Саморегулювання біржової діяльності. Саморегулювальні організації та об'єднання професійних учасників. Система розкриття інформації суб'єктами фондового ринку.

Ціноутворення на фондовому ринку. Система показників кон'юнктури фондового ринку. Фундаментальний і технічний аналіз, їх методи та значення для вивчення ринку і прийняття рішень. Графічні картини фондового ринку.

Біржові котирування та курси цінних паперів. Визначення теперішньої вартості цінних паперів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (ВСТУПНОГО ІСПИТУ)

Додатковий іспит проводиться у строки та згідно з Правилами прийому на навчання до Державного податкового університету в 2025 році.

Форма проведення – тестова.

Кількість тестових завдань в екзаменаційному білеті –50.

Кожне завдання передбачає чотири варіанти відповіді один із яких правильний.

Тривалість тестування – 2 астрономічні години (для фахового вступного випробування, вступного іспиту).

Складеним вважається фаховий іспит за результатами якого вступник набрав не менше 50% від загальної кількості балів.

Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник за результатами фахового іспиту, вступного іспиту становить 200 балів, правильна відповідь на один тест – 4 бали.

Шкала переведення кількості правильних відповідей у кількість балів, отриманих за результатами додаткового вступного випробування за 200 бальною та 2-бальною шкалою

Кількість вірно виконаних тестових завдань	Кількість балів, отриманих за результатами фахового вступного випробування	Еквівалент оцінки за 2-х бальною шкалою
45-50	180-200	Зараховано
35-44	140-176	
25-34	100-136	
Менше 25	Менше 100	Не зараховано

**Увага (додатково)!*

Екзаменаційний білет не повинен містити теоретичних питань. Якщо екзаменаційний білет містить задачі, то повинно бути 4 варіанти відповіді на задачі, із яких одна – правильна.

Перевірка робіт екзаменаторами здійснюється **чорнилом червоного кольору з обов'язковим зазначенням: правильної відповіді «+», не правильної «-».**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21>
2. Податковий кодекс України: від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon.-rada.gov.ua/laws/main/2755-17>
3. Національна стратегія доходів до 2030 року. Міністерство фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/National%20Revenue%20Strategy_2030_.pdf
4. Комплексна програма розвитку фінансового сектора України до 2025 року URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=18563297>
5. Мельник С. І., Шевченко Н. В., Висоцька І. Б. Банківська система: навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 184 с.
6. Юрчишина Л. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Донецький національний університет імені Василя Стуса. Вінниця, 2023. 252 с.
7. Бюджетна система: підручник / І.В. Алексєєв, Н.Б. Ярошевич, І.Ю. Кондрат, М.В. Ливдар. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 400 с.
8. Фондовий ринок: практикум: навч. посіб. КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Дергалюк М.О. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 99 с.
9. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
10. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 319 с.
11. Казначейська система: підручник / О.П. Кириленко, П.С. Гринчишин, З.М. Лободіна, В.В. Письменний, В.П. Горин; Західноукр. нац. ун-т; за наук. ред. А.І. Крисоватий, О.П. Кириленко, Т.Я. Слюз. Тернопіль: Західноукр. нац. ун-т. 2020. 362 с.
12. Клапків Ю. М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку : монографія.. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 568 с.
13. Коваленко Ю. М. Управління фінансовими активами [навч. посіб.] К. : Центр навчальної літератури, 2020. 350 с.
14. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування: навч. посіб. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.
15. Фінанси: підручник / за ред. О. Я. Стойка. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир: Поліський університет, 2024. 317 с.
16. Пріоритети розвитку фінансової системи України в умовах євроінтеграційних процесів: монографія / Л. Л. Гриценко, І. М. Боярко, Т. А. Васильєва та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук Л. Л. Гриценко. Суми : Сумський державний університет, 2021. 379 с. URL: <http://surl.li/fpvob>

Допоміжна:

17. Гаватюк Л. С. Фінанси підприємств у схемах і таблицях: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 111 с.
18. Конкурентоспроможність страхового ринку України в умовах активізації глобалізаційних процесів: колективна монографія [текст] / за матеріалами праць наукової групи і науковою редакцією д-ра екон. наук, проф. Л. В. Шірінян. К. : Видавництво Ліра-К, 2020. 404 с.
19. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О.Й, Чубка О.М. Фінанси підприємств: підручник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с
20. Любенко Н. М. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 262 с.
21. Нікола С. О. Фінанси підприємств : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 206 с.
22. Муніципальні фінанси: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Марія Сидорович. Київ : НаУКМА, 2021. 68 с.
23. Ризики посткризового розвитку фінансового сектору України: джерела, оцінки, інструменти стабілізації. К.: НІСД, 2019. 243 с.
24. Савчук Н.В. Бюджетні пріоритети України у контексті суспільного вибору: монографія. К.: КНЕУ, 2020. 325 с.
25. Фінансові інструменти регіонального розвитку в Україні в умовах децентралізації: монографія / Бедринець М.Д. та ін.; за заг. ред. М.Д. Бедринець. Ірпінь, 2021. 318 с.
26. Грубляк О.М., Марич М.Г., Бак Н.А., Марусяк Н.Л., Марич А.В. Фінансова грамотність: навч. пос. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 316 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

27. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.mof.gov.ua/>
28. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
29. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/>
30. Офіційний веб-сайт Державної податкової служби України. URL: <http://www.sts.gov.ua>
31. Офіційний веб-сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
32. Офіційний веб-сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua>
33. Офіційний веб-сайт Міністерства економіки України URL: <http://www.me.gov.ua>
34. Офіційний веб-сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <http://www.sdfm.gov.ua/index.php?lang=uk>

35. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>

Міжнародні видання:

36. Global Systemically Important Insurers: Updated Assessment. International Association of Insurance Supervisors. 2019. June 16. 24 p. URL: <http://www.iaisweb.org/page/supervisorymaterial/financial-stability-andmacroprudential-policy-and-surveillance//file/61179/updated-g-sii-assessment-methodology-16june-2019>.

37. Demirgüç-Kunt A., Feyen E., Levin R. The Evolving Importance of Banks and Securities Markets. *Working Paper*. URL: <http://www.nber.org/papers/w18004>

38. Dodd F. What Are Money Markets? *Finance & Development*. URL: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2012/06/pdf/basics.pdf>

39. Fischer S. The Importance of Financial Markets in Economic Growth URL: <http://www.iie.com/fischer/pdf/fischer081103.pdf>

40. Goldstein M. Evaluation of Proposal to Reform the International Financial Architecture. Monterey, California, 2018. 51 p.

41. Greenspan A. The Map and the Territory: Risk, Human Nature, and the Future of Forecasting. New York: Penguin Press, 2019. 400 p.

42. Stiglitz J. E. Freefall: America, Free Markets, and the Sinking of the World Economy. New York: W.W. Norton & Co., 2018. 361 p.